

GAZETA LWOWSKA.

We Srodę

N^{ro}. 83.

19. Lipca 1820.

Wiadomości krajowe.

Z Wiednia dnia 6. Czerwca. — Dnia 27. m. zszedł z tego świata wyniszczony na siłach w roku 73 życia swojego JW. Antoni Pfleger, Kawaler de Wertenau, Jego Cesarzkiej Mości rzeczywisty Stann i Konferencyi Radzca, Kanclerz orderu złotego runa i Naczelnik wydziału sprawiedliwości w Radzie Stannu.

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północney.

Kongres Zjednoczonych Stanów Ameryki północney zakończył posiedzenia swoje na d. 15. Maia uchwałą, mocą której powiększoną została opłata beczkowego 18 dolarów od każdej beczki będącej na okrętach Francuzkich. Drugą uchwałą upoważniony jest Rząd do pożyczki 3 milionów dollarów. Podług innego jeszcze wyroku wydanego przez Kongres, postanowiono, iż począwszy od 1. Lipca 1820 okręty wojenne obcych Narodów zawiać mają tylko do oznaczonych portów Zjednoczonych Stanów Ameryki północney. Porty te są następujące: Portland, Boston, Nowy-Londyn, Nowy-York, Filadelfia, Norfolk, Smithville, Charlestown i Mobile we Florydzie Zachodniej. Podczas burzy lub w przypadku napadu nieprzyjacielskiego, mogą cudze okręty zawinąć i do innych portów; lecz muszą się stosować do rozporządzeń iakie im oznajmione zostaną. Prezydent Zjednoczonych Stanów umocowany jest, przywieść do skutku te środki, które iednak tylko do 1. Lipca 1822 będą miały swoją moc prawną.

Wyspa St. Domingo.

Gazety Londyńskie zawierają z Aux-Cayes miasta położonego na S. Domingo, w części pod rządem Boyera z d. 1. Kwietnia następującą wiadomość: „Prezydent Boyer przytłumił zupełnie powstanie Jenerała Ge-

maz. Wszysey stronnicy iego wygnani zostali z gór a ón sam zniknął; mówią, że się utopił. Prezydent wydaną odezwą, ogłosił to powstanie za ukończone. Chociaż pokoy jest przywrócony, to przecież obawiają się niezawodnie wybuchnąć mającej wojny przeciwko Krzysztofowi. Boyer ma 25,000 woyska, dobrze czwiczzonego i potrzebnych do tego Officerów, którzy żądają zmierzyć się z nieprzyjacielem; szarb iego jest także w bardzo dobrym stanie.“

Hiszpania.

Wątpią, czyli Stany (Cortes) rozpoczną swoje działania w oznaczonym dniu; ponieważ Deputowani z wysp Balearyyskich i Kanaryyskich nie będą mogli przybyć przed 1. Lipca.

Wielka Brytania i Irlandya.

Wniosek, który P. Wilberforce zapowiedział i żądane od niego w tej mierze objaśnienie wykladał sobie następującym sposobem: Pewną jest rzeczą, że wniosek iego zmierza do przełożenia Królowej adresu, w którymby Królowey Jey Mości udzielone bydz mogło zapewnienie, że Izba wyłączenie imienia Królowey z modlitw kościelnych nie uważa bynajmniey za uwłaczające sławie i godności Królowey. Skoro się o tem dowiedziata Królowa, napisata własną ręką list do P. Wilberforce, dla okazania mu swojego zadziwienia, iak może mąż, przejęty zasadami religijnymi i zdaniami prawowiernymi, przekładać Królowey Angielskiej, żeby się zrzekła modłów iey Ludu. Dodają; co iednak potrzebuie potwierdzenia, że Królowa oddaliła P. Brougham i odwołała wszystkie przezeń poczynione nkłady. Niektórzy chcą nawet wiedzieć, że Królowa postanowiła udadź się osobiście do Parlamentu, i żądać, albo żeby przeciwko iey wytoczono sprawę, lub przywrócono iey wszystkie należące prawa i przywileje. Dalszy ciąg udzielonych Parlamentowi do-

umentów ściągających się do układów z Królową.

Na drugim posiedzeniu z d. 16. Czerwca oświadczyli Pełnomocnicy Króla, iakoby Ministrowie mocno się zdziwili nad żądaniem Królowey umieszczenia imienia iey w Lithurgii i odebrać mieli rozkaz oznaymienia, iż Ministrowie nigdy tego nie uczynią, aby nakłaniali Jego Królewską Mość do cofnienia uchwały w tey mierze wydanej; by zaś wszelkie usunąć nieporozumienie, mieli upoważnić Xięcia Wellingtona i Lorda Castle-reagha do oświadczenia, iż i tego nie uczynią, aby przekładać mieli Królowi odstąpienie od zasad, które Posłom swoim u Mocarstw posronnych względem osób przyjmowania i wprowadzania do Dworów zagranicznych, podał do zachowania, iednak życzą sobie usuwać przeszkody, gdyby Posłowie Królewscy odmawiać chcieli Królowey winnego uszanowania, oraz nastawać, by potrzebne przedsiębrali środki, dla zapewnienia iey w miejscu iey pobytu należącey opieki i poszanowania.

Po takowem oświadczeniu udzielili oni Adwokatom Królowey instrukcyje dane Posłom Królewskim. P.P. Brougham i Denman odpowiedzieli, iż nie żądają bynajmniey, by wolno było Królowey na któremkolwiek miejscu utworzyć sobie Dwór za granicą, i tamże przez Posłów Angielskich przyjmowaną być i przedstawioną, ponieważ temu mogłyby się polityczne sprzeciwiać zasady; lecz życzą sobie, aby Królowa u tych Dworów, gdzieby takowe zasady nie istniały, w przyzwoitym sposobie od Posłów Angielskich przyjmowaną była; przyczem uczynili pytanie, czyli w przypadku, gdyby Królowa zrzekła się prawa przedstawiania iey u Dworów zagranicznych w ogólności, zrzeczenie to nie było iey praw ubliżeniem u iakiego Dworu w szczególności, u któregooby obrała sobie mieszkanie. Na to odpowiedziano im, iż ta zasada znaczy toż samo, czyli się dotyczy iednego lub więcej Dworów, bo gdyby to Królowey miało być dozwolonem, więc dostojniey byłoby dla powagi Króla postanowić w tey mierze ogólne iak szczególne i tajemne prawidła. Adwokaci Królowey odwoływali się na prawne rozstrzygnięcie za Rządu Grzegorza I. i twierdzili, że nierównie byłoby właściwiey dla prerogatyw Królewskich postanowić dla Królowey przepisy w ogólności gdzie ma mieszkać, iak nakazać, żeby przez Ministrów iako Królowa uważaną była.

Po tych oświadczeniach wprowadzili Pełnomocnicy Króla razc, iakim sposobem Kró-

lowa przeciwko życzeniom i przedstawieniom Króla przybyła do Anglii, i dodali, że gdyby teraz chciała powrócić na stały ląd i wsiąść w kanale, będzie iey dany Królewski okręt pocztowy, gdyby zaś chciała się udać na morze śródziemne będzie dla przewiezienia iey w pogotowiu okręt wojenny.

Pełnomocnicy Królowey zwrócili się znowu do rzeczy o umieszczeniu imienia Królowey w modlitwach kościelnych i zadawali pytania owem podobne, oświadczaając, że Królowa tego nie odstąpi.... Pytali się znowu, czyli wolno będzie Królowey podczas pobytu iey w Anglii zająć iakikolwiek pałac Królewski, przyczem zwrócili uwagę Pełnomocników Królewskich, że Królowa nie była pozbawiona nigdy pomieszkania w pałacu Kensington, ponieważ ie dobrowolnie odstąpiła była Xięciu Kent. Pełnomocnicy Króla odpowiedzieli, że w tey mierze nie mają pełnomocnictwa, a pokoje zamieszkane niegdy przez Królowę zajęte są teraz przez Xiężnę Kent; i oni ten punkt zupełnie zaspokoienym być uważają, ponieważ Jego Królewska Mość zezwolił na potrzebne fundusze do naięcia przystoynego mieszkania. Pełnomocnicy Królowey pytali się nakoniec, czyli, w przypadku przyprowadzenia do skutku ugody, przełożone dokumenta przy poselstwie do Parlamentu, mogłyby być cofnione, i czyliby Ministrowie przeciwnymi byli, gdyby obie Izby Parlamentu uczyniły stosowne adresa do Króla i Królowey, oświadczaając dzięki za uczynioną zgodę, która oszczędziła Parlamentowi dotkliwej powinności przedsięwzięcia delikatnego i trudnego śledztwa; Pełnomocnicy Króla wyznali, iż o tem przedmiocie nie myślano, lecz zastrzegają sobie zrobienia w tey mierze uwagi swoim towarzyszom.

Postanowiono więc, aby ostateczne rozstrzygnięcie tey sprawy nie było daley odwlekane iak do Poniedziałku, to jest do d. 19. i na ten dzień miały być odroczone rozprawy w Izby Niższej nad poselstwem Królewskiem; nadto dnia następującego to jest d. 17. miało być znowu posiedzenie, aby ile możliwości przyprowadzić sprawę tę do końca i zrobić protokuffy posiedzeń z przytoczeniem obustronnych naradzeń.

(Dokończenie nastąpi.)

Wyspa S. Heleny.

Wesele na wyspie S. Heleny! — Tameczny Kommissarz Rossyyski Hrabia Balmain ożenił się z pasierbicą P. Hudson Lowe. Jenerał Bertrand, powinszował imieniem

Bonapartego tego związku nowym małżonkom.

Francya.

Wyrok Królewski urządził Paryżką Żandarmerię; składać się ona będzie z dwóch szwadronów, każdy z dwóch kompanii, ogółem z 1528 ludzi a 611 koni. Adjutantów pełniących służbę na straży i posterunkach będzie 24.

W Courtray na d. 14 Czerwca wymieniono ratyfikację traktatu granicznego zawartego na d. 28. Marca pomiędzy Francją i Niderlandami. Znaczniejsi Kommissarze odebrali przy tej okoliczności ozdoby orderów od Rządu Niderlandzkiego.

D. 20. Czerwca otrzymała Izba Deputowanych projekt do prawa mający upoważnić Ministra Skarbu do zapłacenia Dejowi Algierskiemu 7000000 franków, których zapłacenie przyrządzone zostało ugodą z d. 28. Października 1819 dopełniającą traktat z 17. Grudnia 1801; ostatnim traktatem zobowiązał się Algier do wydania kantorów Francuzkich na brzegach Afrykańskich, gdyby Francya zapłaciła sumę należącą się kupcom Algierskim za dostawione zboże z lat 1793 i 1798.

Na posiedzeniu Izby Parów z dnia 22. Czerwca Margrabia de Fontanes zdał sprawę względem systematu nowego prawa wyborowego w imieniu Kommissyi do tegoż mianowanej. Kommissya zgodziła się jednomyślnie, aby przełożone prawo w tym kształcie wiakim przeszło w Izbie przyjęte zostało. Do rozpraw za tem prawem zapisało 14 mówców, 5 nad tem, a 6 przeciwko.

Po kilku dniowych rozprawach przyjęto w Izbie Deputowanych budżet Ministerium wojny, atoli z niejakim zmniejszeniem. — Z Deputowanych wzięło tyle osób uwolnienie dla powrócenia do domu, iż niedawno podczas głosowania z 258 Członków tylko 193 było obecnych.

Korrespondent gazety powszechny Niemieckiej donosi z Paryża pod dnia 13. Czerwca: „Przed trzema dniami dał Król posłuchanie P. Bostand de l'Etang zdawcy sprawy w processie Louvela, mówił z nim długo o zabiegach, które knowano, w celu poddania P. Decazes chociaż bezpośrednie oskarżeniu, z powodu zniechwilzonej zbrodni; przestawszy Król mówić, rzekł znowu po chwili z głębokiem uczuciem: „Wiem, obwiniają Mnie o obojętność a nawet o niewdzięczność; lecz patrz W Pan, wyobrażenie mego przyjaciela jeszcze tutaj wisi.“... Król wskazał na portret P. Decazes będący niustannie w jego gabinecie.

Niemcy.

Aktu uchwały

Narad Ministeryalnych
mianych w Wiedniu w celu wykształcenia i umocnienia Związku Niemieckiego.

Ogłoszonej za zasadę Związku Niemieckiego w d. 8. Czerwca iako w dniu rocznicy podpisania aktu Związkowego z r. 1815.

(Dokończenie.)

Artykuł LIV.

Ponieważ podług brzmienia artykułu 18 Aktu związkowego i później uczynionych objaśnień, we wszystkich Państwach związkowych Stany konstytucyjne zaprowadzone być powinny, zatem Zgromadzenie związkowe ma czuwać nad tem, ażeby ustanowa ta wszędzie do skutku przywiedziona została.

Artykuł LV.

Xiążętom udzielnym Państw związkowych zostaje wolno urządzić tę okoliczność krajową z oględnością, tak na przeszłe prawnie istniejące ustawy Stanów, iako też stosownie do istniejących obecnie stosunków.

Artykuł LVI.

Uznane istniejących konstytucyi działalności, tylko w sposób konstytucyynym odmienione być mogą.

Artykuł LVII.

Ponieważ Związek Niemiecki, wyjąwszy wolne miasta składa się z udzielnych Xiążąt, stosownie więc do takich wyobrażeń cała Władza Państwa musi być połączoną w Naczelniku jego, i Władzca może być przez konstytucyę Stanów krajowych tylko w wykonaniu praw oznaczonych zobowiązany do wspólnego działania ze Stanami.

Artykuł LVIII.

Udzielnym Xiążętom połączonym w Związek, nie może żadna konstytucya Stanów krajowych przeszkadzać lub ich ograniczać w wypełnieniu zobowiązań Związkowych.

Artykuł LIX.

Gdzie publiczne obrady Stanów krajowych dozwolone są przez konstytucyę, tam prawdziwa przepisujące porządek w postępowaniu zapobiegać powinny, aby prawne granice wolnego wyrażenia się tak w samem postępowaniu obrad, iakoteż przy ogłoszeniu onych drukiem nie były przestąpione w sposobie zagrażającym spokojności pojedynczego Państwa Związku lub całych Niemiec.

Artykuł LX.

Jeżeli Członek związku wzywał będzie rękomyi Związku dla konstytucyi Stanów zaprowadzonej w jego kraju, więc Zgromadzenie

związkowego upoważnione jest do dania takowej. — Zgromadzenie przeto Związkowe nabywa prawa utrzymania konstytucyi na wezwanie Związkowych i zasłże nieporozumienia względem wykładu lub użycia tej konstytucyi iak dalece w tej mierze środki i prawne drogi nie są przepisane za dobrowolnem pośrednictwem lub rozstrzygnięciem Sądu polubownego ukończenia.

Artykuł LXI.

Oprócz przypadku przyjętej dobrowolnie rękomyi, dla konstytucyi Stanów krajowych, i utrzymania oznaczeń ustanowionych trzynastem artykułem Aktu związkowego, Zgromadzenie związkowe nie jest upoważnione wdawać się w sprawy Stanów krajowych lub spor pomiędzy Panniącyim i Stanowi, dopóki ten spor nie nabiera charakteru oznaczonego w dwudziestym szóstym artykule; w takowym przypadku nie tylko oznaczenia tego artykułu lecz i dwudziestego siódmego będą zastosowane. — Artykuł czterdziesty szósty Aktu kongressu Wiedeńskiego z roku tysiąc osiemset piętnastego, tyczący się konstytucyi wolnego miasta Frankfurtu nie podlega jednak przez to żadney odmianie.

Artykuł LXII.

Istniejące oznaczenia w odwołaniu się do trzynastego artykułu Aktu związkowego tylko tak dalece do wolnych miast mogą być zastosowane, ile tego dozwolą szczególne konstytucye i stosunki.

Artykuł LXIII.

Zgromadzeniu związkowemu należy uważać na dokładne i zupełne wypełnienie owych oznaczeń, które zawiera artykuł czternasty Aktu związkowego względem byłych Stanów Rzeszy, przeistoczonych na podległe i byłey Szlachty Rzeszy udzielney. Owe Członki Związku do których krajów posiadłości ich zostały wcielone obowiązane są utrzymywać stale ku Związkowi przez owe oznaczenia zapewnione praw Narodów stosunki; gdyby względem użycia wydanych rozporządzeń lub zawartych ugod, stosownie do artykułu czternastego Aktu związkowego w zachodzących sporach lub pojedynczych przypadkach przyszło pod rozstrzygnięcie właściwych Władz Państw związkowych, w których położone są posiadłości byłych udzielonych a teraz na podległe przeistoczonych Xiążąt, Hrabów i Panów; to przeciwie w przypadku odmówionej prawney i konstytucyney pomocy lub zapadłego jednostronnego na ich szkodę prawodawczego oświadczenia, pozostaje im prawo

zapewnione Aktem związkowym odwołania się do Zgromadzenia związkowego, które w przypadku, jeżeli znajdzie zażalenie byż gruntownem, starać się będzie o zadosyćuczynienie.

Artykuł LXIV.

Jeżeli pojedyncze Członki Związku czynią Zgromadzeniu związkowemu przełożenia do powszechnie pożytecznych urzędzeń, których zamiar tylko przez wspólną działalność wszystkich Państw związkowych zupełnie osiągniony byż może, i Zgromadzenie to przekona się ogólnie o stosowności zamiaru i możliwości przyprowadzenia do skutku takich przełożeń; będzie więc rzeczą Zgromadzenia wiażć ściśle pod rozwagę środki wykonawcze, i niestaniem starannem ku temu zmierzać, aby na ten koniec osiągnąć potrzebne dobrowolne połączenie wszystkich Członków Związku.

Artykuł LXV.

Przedmioty zawarte w artykułach 16. 18. i 19. osobnych oznaczeń Aktu związkowego, zestawione dla naradzenia się Zgromadzeniu związkowemu zostawiają się temu do dalszego wyrobienia, ażeby za wspólnem porozumieniem osiągnąć ile można iedno kształtne urządzenie.

Niniejszy Akt iako skutek nieodmiennego połączenia się Członków Związku, przedstawiony będzie na Seymie Związku przełożeniem prezydialnem, i tam w skutek iednak obrzmiających oświadczeń Rządów związkowych, formalną uchwałą Związku zamieniony zostanie w prawo fundamentalne, które ma mieć tę samą moc i ważność co i Akt związkowey, i służyć Zgromadzeniu związkowemu za nieprzestępne prawidło.

Niniejszy Akt dla lepszey wiary wszystkich Zgromadzeni pełnomocnicy podpisali i swemi pieczęciami stwierdzili.

Działo się w Wiedniu d. 15. Maia w roku Tysiąc osiemnastym dwudziestym.

(podpisano):

Xiążę Metternich (L.S.)	Baron Tettenborn (L.S.)
Hrabia Bernstorff (L.S.)	Münchhausen (L.S.)
Krusemark (L.S.)	Dn Thil (L.S.)
J. E. Küster (L.S.)	J. Bernstorff (L.S.)
Baron Zentner (L.S.)	A. R. Falck (L.S.)
Baron Stainlein (L.S.)	E. W. Baron
Hrabia Schulenburg (L.S.)	Fritsch (L.S.)
Globig (L.S.)	E. F. L. Marszałek Biberstein (L.S.)
Hrabia Hardenberg E. (L.S.)	L. H. Baron Plessen (L.S.)
Hrabia Mandelsloh (L.S.)	Berg (L.S.)
Baron Berstett (L.S.)	J. F. Hach (L.S.)